

Vilaregut

Oristà

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Sector nord-est del terme municipal
Emplaçament: A 1600 metres per pista forestal de la carretera B-433, punt quilomètric 4'300

Classificació

Número de fitxa: 08151-86
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Medieval Gòtic Modern Contemporani
Segle: XII-XV
Estat de conservació: Dolent
Notes de conservació: Presenta esquerdes i vegetació als murs de càrrega. Una part de la teulada s'ha esfondrat cap a l'interior de l'edifici.
Protecció: Legal
Tipus de protecció > Europea
> Atributs Inspire:

- BCIN
- National Monument Record
- Defensa

Observacions protecció: BCIN. Núm. Reg. 1150-MH. Reg. Estatal R-I-51-5576
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari Sí, IPA. 1270
Generalitat:
Accés: Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat: Privada
Titular: Ref. cad.: 003A00005
Autor de la fitxa: Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dv., 18/05/2007 - 02:00

Descripció

Vilaregut és un antic casal situat en un punt elevat a l'extrem sud d'una petita carena sobre el torrent de la font Salada, a la meitat est del terme municipal. Es tracta d'un casal de dimensions imponents format per un volum principal i diverses estructures adossades modernament. El volum principal, de planta baixa, primer pis i golfes, és de grans dimensions, tant per la planta, quasi quadrada, com per l'alçada, ja que els diferents nivells tenen els sostres molt alts, especialment els baixos. Tot l'edifici està bastit amb filades de carreus regulars treballats exceptuant petites reformes a l'extrem superior, especialment al costat oest. Les cantonades estan delimitades amb carreus treballats, de la mateixa altura que els filades que formen el mur de càrrega però de major amplada. La teulada és de doble vessant amb aigües a les façanes laterals. La façana principal, orientada al sud-est, presenta a la part esquerra un cobert adossat de dos nivells bastit amb murs de maçoneria de pedra que no formava part de l'edifici original. La part dreta està ocupada per una rampa empedrada que condueix fins a l'entrada principal, situada al centre de la planta baixa. El portal, d'arc rebaixat, està emmarcat amb pedra bisellada i té la data inscrita de 1789 a la clau de l'arc, data que indica una de les reformes de l'edifici. Sobre el portal s'observen les dovelles de grans dimensions, molt erosionades, que formaven el portal d'arc de mig punt adovellat original. A la resta de la planta baixa hi ha diverses obertures tipus espitllera entre els carreus treballats. Al primer pis hi ha dues finestres emmarcades amb pedra bisellada i una emmarcada amb monòlits de pedra bisellada, i a les golfes tres finestres més, una emmarcada amb monòlits de pedra treballada, una altra amb monòlits de pedra bisellada i l'última simplement emmarcada amb pedra treballada. La façana sud-oest, coberta de vegetació a la part central, és probablement la més reformada. El primer pis està dominat per una galeria formada per dos grans obertures d'arc de mig punt delimitades amb pedra treballada i actualment tapiades. A les golfes també hi ha una galeria, formada en aquest cas per tres obertures d'arc rebaixat, sustentades amb pilars bisellats amb el capitell i la base motllurats. A cada costat de la galeria, amb les dues obertures laterals tapiades, hi ha una finestra emmarcada amb pedra bisellada. La façana nord-oest presenta un esvoranc al mur de càrrega a l'extrem inferior dret. A la resta de la façana s'observen diverses obertures entre carreus tipus espitllera a la planta baixa, i dues finestres al primer pis: una emmarcada amb pedra bisellada que originalment era un balcó i una finestra d'estil gòtic, formada per dues obertures geminades d'arc de mig punt, sense que s'hagi conservat la petita columna que anava al mig. Aquesta tipus de finestra, repetida a la façana nord-est, està formada amb grans monòlits de pedra que formen els arcs (un sol monòlit per a cada arc), els brancals i l'ampit. La façana nord-est té tota la meitat dreta coberta de vegetació. A la façana s'hi observa un petit accés a la planta baixa, obert modernament, i tres finestres al primer pis. La de l'esquerra és d'estil gòtic, exactament igual que la de la façana nord-oest, la central és emmarcada amb pedra bisellada i la de la dreta no és visible a causa de la vegetació. Prop de l'edifici hi ha diverses estructures d'usos agropecuaris, algunes construïdes amb murs de maçoneria de pedra i altres, més modernes, construïdes amb obra.

Història

Vilaregut és un casal documentat des de l'any 1185 amb Bertran de Vilaregut. Al llarg del segle XIII, el casal i la família que l'habitava visqué el seu esplendor fins el 21 de maig de 1316 quan Belingerius de Vilariacuto venia a Galceran de Montsoriu i a Guillema de Torrelles el castrum Vilaregut, del qual es diu que es troba situat dins el terme del castell de Tornamira. Entre 1321 i

1330 Arnau de Mont Rubeo, de la ciutat de València, venia a Marc de Santa Eugènia, ardiaca de Vic i sagristà de Barcelona, el mas Vilaregut, en el terme del castell de Tornamira. L'edificació actual conserva bona part de l'estructura original del segle medieval, tot i que reformada posteriorment.

Bibliografia

AADD (1990). Els castells catalans, Volum IV. Rafael Dalmau Editor. AADD (1993). Gran Geografia Comarcal de Catalunya. Osona i Ripollès. Enciclopèdia Catalana, S.A. ORDEIG, Ramon (1995). Oristà i la seva història. Ajuntament d'Oristà i Caixa Manlleu. Inventari de patrimoni arquitectònic de Catalunya. Oristà. Àrea de Coneixement i Recerca, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, revisat el maig de 2006.

